

M SAYAKA
MURATA

Femeia
minimarket

Traducere din limba japoneză
de Iolanda Prodan

POLIROM
2023

Când lucrezi într-un minimarket, e ceva obișnuit ca oamenii să te privească de sus. Mă fascinează să le surprind fața când se uită la mine cu un aer de superioritate. De fiecare dată îmi spun în gând că asta e, așa sunt oamenii. Câteodată te disprețuiesc chiar și cei care fac aceeași muncă pe care o faci tu. L-am fixat pe Shiraha cu privirea: nu știu de ce, dar ochii celor care disprețuiesc ceva sau pe cineva capătă forme interesante și citesc în ei teama și preocuparea excesivă să nu fie contraziși. Dacă se întâmplă, totuși, să accepte ideea că sunt contraziși, îți aruncă priviri războinice, sunt gata de atac. Atunci când nu-și dau seama că se uită de sus la cineva, ochii li se umezesc de un lichid ce trădează plăcerea de a disprețui, un amestec ciudat de superioritate și extaz. Mă uitam în ochii lui Shiraha și tot ce-am văzut a fost discriminare și prejudecată în cele mai pure forme.

Deranjat de privirea mea insistentă, Shiraha deschise gura: dinții plini de pete negre erau galbeni la bază – probabil nu mai trecuse de mult pe la stomatolog.

— Cine-i ăsta de se umflăm-n pene? continuă Shiraha. L-au angajat să gestioneze un simplu magazin! E limpede ca

lumina zilei că-i un ratat! Un nemernic, un rahat de doi bani!

Împroșca cuvinte extrem de dure, dar, pentru că abia auzeam ce mormăie, nu mi s-a părut nervos. După mine, cei care discriminează se împart în două categorii: în timp ce unii sunt consumați de un impuls și o dorință arzătoare de a discrimina, alții pleacă urechea la bârfele altora și aruncă vorbe aiurea, fără să gândească. Se pare că Shiraha făcea parte din cea de-a doua categorie.

— Voi,ăștia care lucrați aici, sunteți niște ratați! continuă Shiraha să turuie cu voce joasă. Așa e peste tot, în orice mini-market! Dai numai peste casnice care habar n-au să-și țină gospodăriile doar din salariul bărbaților, pierde-vară care n-au nici un plan de viitor și schimbă ca pe șosete contractele cu jumătate de normă, studenți mediocri care nu-s în stare nici măcar să dea meditații particulare, și străini, niște emigranți care trimit bani acasă! Niște ratați! Toți sunteți niște ratați!

— Mda, așa o fi, cum spui tu, am îngăimat.

Shiraha era la fel ca mine: spunea chestii banale, comune, dar, de fapt, nu erau decât vorbe goale. Ascultându-l, mi-am dat seama că-i plăcea mult cuvântul „ratat“,

îl folosise de patru ori de când a început să turuie. Brusc, mi-am amintit de vorbele lui Sugawara: „Mi-e silă de fiecare dată când îl aud cât de ușor inventează scuze când, de fapt, tot ce vrea este să tragă chiulul!“. Îl ascultam dând aprobator din cap și i-am pus o întrebare foarte simplă.

— Auzi, Shiraha... de ce te-ai angajat la noi?

— Ca să mă însor, îmi răspunse pe un ton plictisit.

— Cuuum!?! am țipat de-a dreptul șocată de vorbele lui.

Auzisem tot felul de motive – „magazinelul e aproape de casă“, „mi se pare distractiv să muncești aici“ –, însă era pentru prima dată când întâlneam pe cineva care se angajase la minimarket doar ca să-și găsească jumătatea.

— Dar am dat-o-n bară, n-am găsit nici o femeie decentă: alea tinere sunt ușuratică, iar celelalte sunt prea bătrâne!

— Mda... de obicei, la un minimarket lucrează studente tinere, cu jumătate de normă. Nu găsești așa de ușor fete la vârsta măritişului...

— Unele cliente par OK, dar cele mai multe sunt cu nasul pe sus, pretențioase. Nu sunt pe gustul meu, sunt prea domitoare... cartierul ăsta e plin de companii

de fițe, iar angajatele lor fac pe-a grozavele... nu-s pentru mine.

Pierdusem firul, nici nu îmi mai dădeam seama cu cine vorbește. Dar Shiraha nu se opri. Continuă să turuie în timp ce se uita absent la posterul lipit pe un perete pe care scria *SĂ NE ATINGEM PLANUL DE VÂNZĂRI ÎN SEZONUL CADOURILOR ESTIVALE!*

— Corporatistele astea n-au ochi pentru mine, flirtează numai cu bărbați din aceeași firmă. Asta e, femeile au rămas la fel, încă din Epoca de piatră. Cele mai frumoase și tinere din sat se duc după cei mai puternici bărbați, după cei mai iscusiți vânători. Lasă în urma lor cele mai puternice gene, în timp ce noi, ceilalți bărbați, ne consolăm cu ciurucurile, cu ce-am mai rămas prin sat. Societate modernă!? Care societate modernă? Să fim serioși! O simplă iluzie! Trăim în aceeași lume încremenită în primitivism, în care nu s-a schimbat mai nimic. Ca să nu mai spun că toată tevatura asta cu egalitatea între sexe este de-a dreptul...

— Shiraha! E timpul să te schimbi în uniformă! Dacă nu facem acum ședința de dimineață, intrăm târziu în tură! i-am curmat, brusc, insultele la adresa clientelor noastre.

Cu un aer plictisit, își luă rucsacul și, în timp ce-l îngrămădea în dulap, continua să bombăne. Mă uitam la el și mi-a venit în minte imaginea bărbatului pe care șeful nostru l-a dat afară din magazin.

— Ce zici? Crezi că poți fi reparat?

— Ce-ai spus? mă întrebă de parcă n-ar fi auzit ce-am spus.

— A, nu... lasă, nu-i nimic. Schimbă-te odată și hai să începem repede ședința de dimineață!

„Într-un minimarket, normalitatea e o stare de fapt obligatorie, așa că toți cei ca tine sunt rapid reparați, ca să funcționeze normal.“ Fără să dau glas gândurile mele, continuam să-l privesc pe Shiraha: relaxat și plictisit, își punea uniforma cu mișcări leneșe.

*

Luni dimineață, când am ajuns la serviciu, ochii mi-au căzut pe tabelul cu programarea turelor. Numele lui Shiraha fusese tăiat cu mai multe X-uri, făcute cu un pix roșu. Probabil că se-ntâmplase ceva urgent și își luase o zi liberă, mi-am spus în gând. Nu trecu mult și în minimarket intră doamna Izumi, deși în ziua aceea trebuia să fie liberă.

— Bună dimineața! Ce s-a întâmplat cu Shiraha? l-am întrebat pe șeful nostru de îndată ce-a intrat în vestiar.

Abia ieșit din tura de noapte, șeful a schimbat priviri pline de subînțeles cu doamna Izumi.

— A! Shiraha... răspunse, zâmbind în colțul gurii. Am avut ieri o discuție cu el... am hotărât să nu mai intre în schimb, zise degajat, ca și cum nimic nu s-a întâmplat.

Decizia șefului nu mă luă deloc prin surprindere.

— Nu ar fi trebuit s-o fac, dar am închis ochii și când a lipsit din ture, și când l-am prins mâncând pe ascuns din caserolele cu mâncare expirată! Dar nici în ruptul capului nu pot tolera ce-a făcut ieri! Una din clientele noastre fidele și-a uitat umbrela aici, în magazin. Când s-a întors s-o recupereze, Shiraha a început să se dea la ea, s-o hărțuiască! Cum înainte pozase cu mobilul numărul ei de telefon scris pe factura unei comenzi ce trebuie livrată la domiciliu, de îndată ce-a văzut-o din nou în fața ochilor, a luat-o la întrebări, încercând să afle unde locuiește! Doamna Izumi a observat, apoi am verificat și eu repede înregistrările de pe camera de supraveghere. Am avut o discuție între